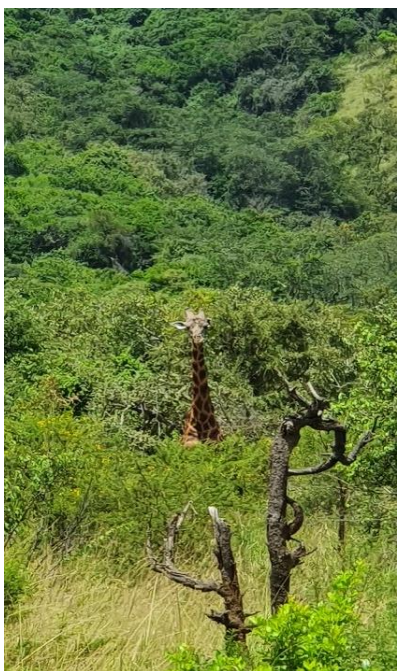

Nyhedsbrev nr 6 fra Lise & Jep

Besøg fra Danmark

Efter vores evalueringsbesøg med OVC og GEP i Muyinga og Bubanza, som vi fortalte om i sidste nyhedsbrev, satte vi kursen mod Rwanda til påskeferie og et længe ventet besøg hjemmefra

Det var vores datter Kat, svigersøn Jesper og de to børnebørn Julius på 11 og Alfred på 9 som kom på besøg. De landede i Kigali 9/4 til først en lille uge i Rwanda efterfulgt af en uge i Burundi. Det var den allerbedste fødselsdagsgave, Lise kunne tænke sig, sådan at vågne op til fødselsdagsmorgenmad med to glade drenge og deres forældre. Dagen fortsatte mod Akagera nationalpark med sejltur på Lake Ihema i solnedgangen. Vi skulle bo på Akagera Game Lodge, og stor var overraskelsen, da lyset i restauranten pludselig blev slukket midt i aftensmaden og personalet kom syngende ind med en fødselsdagskage med navn og fontæner. Det var vores ven og guide Jean Pierre, som havde arrangeret det med restauranten. Det er slet ikke så slemt at fylde 55!

Vi så virkelig mange dyr på vores dagtur i parken, og poolen og morgenmadsbuffeten var et kæmpe hit hos Julius og Alfred. Og så var det ret sejt, at man kunne stå op og kigge ud af taget, imens vi kørte rundt i parken!

Efter parkturen fortsatte vi mod Butare, hvor vi skulle bo nogle dage ved Edouard. Julius og Alfred hyggede med hunden Kvik – og fik snakket en del med børnene i nabolaget. Kat og Jesper fik snakket en masse med Edouard, som de har hørt meget om igennem årene, og vi nød at kunne slappe af i hans dejlige hus et par dage. "Nej, vi vil ikke på restaurant – kan vi ikke bare spise her hos Edouard? Han laver så god mad!", lød det fra begge drenge, som blev forkælede af Edouard med hjemmelavede pommes frites, passionsfrugter og små bananer osv. (Vi må også erkende, at restaurant-niveauet i Butare lader lidt tilbage at ønske.)

Kwibuka 28

Når man kører rundt i Rwanda i april, bliver man overalt mindet om folkemordet i 1994. Der er store bannere overalt, og det kom på flere måder til at fylde i vores besøg, da vi har gode venner i begge grupper, som alle har mistet kære og stadig slås med svære minder og oplevelser fra dengang.

I danske medier var der også særligt fokus på det i år, da et medlem af en af baptistmenighederne i Danmark, en dansk statsborger med rwandisk baggrund, for nogle år siden blev anklaget for medvirken til folkemordet og krævet udleveret til retsforfølgelse i Rwanda. Man har fra dansk side ikke beskæftiget sig meget med selve skyldsspørgsmålet, men mere om han ville blive behandlet godt og få en fair retssag i Rwanda, og det mente man tilsyneladende var tilfældet. Han har nu siddet i fængsel i Rwanda i 4 år og ventet på at komme for retten. Retssagen har endelig kørt her sidst i april, og danske journalister og fotografer har fulgt retshandlingerne nøje og rapporteret fra dem. Dommen forventes at falde om cirka en måned, og venner og familie i Danmark venter spændte på udfaldet!

Sammen med Edouard var vi på besøg i vores gode ven og guide Jean Pierres barndomshjem ikke langt fra Butare. Jean Pierre er ud af en velhavende tutsifamilie, og han mistede sine forældre og 8 af sine 10 søskende, da de en søndag formiddag i april 1994 blev angrebet af naboer og slået ihjel på deres egen gårdsplads. Han og hans ene søster overlevede, fordi de nåede at løbe væk og gemme sig. Siden da har deres hus stået delvist raseret og tomt indtil Jean-Pierre og de to søstre besluttede at prøve at bygge det op igen. Nu har han plantet avocadotræer på grunden, og huset er næsten restaureret. Han har bygget et lille mindesmærke for de afdøde familiemedlemmer foran huset.

Jean Pierre, Edouard og Jep ved resterne af kostalden bag huset.

Jean Pierre fortæller drengene om området.

”Det har været svært for mig at komme her, fordi mange af mine naboers fædre blev arresteret og dømt for mordene på min familie. Så de bebrejder mig, at de mangler deres familiemedlemmer, og troede også i lang tid, at jeg ville hævne mig.” fortalte han. ”Men nu har jeg startet min avocadoplantage op, og føler for første gang glæde ved at komme her. I er de første, jeg har inviteret herud”.

Der var lidt stille i bilen, da vi kørte derfra!

Hverdagen i Rubura

Efter gode dage i Rwanda fortsatte vi mod Burundi og vores dejlige hjem i Rubura, som vi havde glædet os til at vise frem. Drengene nød haven, den fantastiske morgenmad, som Renovat serverer hver dag. De var ikke bange for at gå på små ture ud i området rundt om huset på egen hånd, og hønsene og kaninerne blev forkælet lidt ekstra med rester fra køkkenet.

Alfred vovede sig med lidt hjælp op i det ene abetræ, men måtte have hjælp af vores "arbejdsformand" Emmanuel og en stige for at komme ned igen.

Noget af det, der gjorde stort indtryk på familien var besøgene på sekundær og primærskolen. Julius og Alfred mente nok at deres friskole v Kerteminde var lidt mere spændende end "numse-til-bænk-undervisning" med 60 børn i klassen! De var heller ikke helt sikre på, at det med skoleuniformer er noget, der skal indføres i deres skole!

I Burundi kan man kun få pcr-testen til at flyve ud på i Bujumbura, så de sidste to dage slog vi os ned på Hotel Village, hvor drengene befandt sig i poolen så meget som muligt – og Lise, Kat og Jesper nød også at blive kølet lidt ned ind i mellem. Jep bader af princip ikke i noget, der er koldere end Tanganyikasøen ;)

Det blev også til lidt shopping på det store marked i Bujumbura og på kurve/souvenirmarkedet – og alle steder fik drengene næsten overvældende opmærksomhed fra både børn og voksne. Men de tog det i stiv arm og fik øvet deres engelsk en hel del på turen.

Det var virkelig svært at sige farvel igen, og hold op hvor var der stille i huset i Rubura, da de var rejst!

Udsigten over Bujumbura og Tanganyikasøens nord-ende beundres. I baggrunden ses Congos bjerge.

Interview med præstefruen Anne-Marie. Mor med stort M – og en helt fantastisk kvinde!

En af Lises nærmeste samarbejdspartnere er præstefruen i Rubura – Anne-Marie Kurikurazirwa.

Hun er en kvinde med virkeligt mange opgaver og arbejdsområder, og vores allerdygtigste strikker og træner i Coffee Beanies. Hun kan kun kirundi, så det er ind imellem lidt svært med sproget, når vi skal snakke detaljer om maskeantal, indtægninger osv. Hun er fast forankret i sin tro, og det præger alt, hvad hun er engageret i.

Vi mødtes med Jean- Marie som tolk til en lille snak om hendes baggrund og om, hvad der driver hendes engagement.

Fortæl lidt om din opvækst. "Jeg er født i Kibati i 1976. Jeg startede i primærskole i Kirundo. Men da min far døde kom jeg til Rwanda, hvor jeg gik i skole i Bigugu v Kivusøen. Jeg gik kun i skole til 8.klasse, så var der ikke råd til mere skolegang. Jeg kom tilbage til Burundi i 1993.

Jeg blev gift med Pastor Vianney 20. august 1994, og vi har fået 7 børn.

I har også haft 4 plejebørn, hvor 2 af dem stadig bor ved jer. Hvorfor besluttede I at tage jer af dem? "Jeg har selv kæmpet for at få lov at gå i skole. Vi kunne se, at disse børn havde det svært og ikke gik i skole, så vi besluttede at de skulle bo ved os, og med Guds hjælp lykkedes det at få dem i skole ligesom vores andre børn. Men det er noget hele familien må gøre sammen, for der kunne nemt opstå jalousi imellem vores egne børn og plejebørnene."

Du har virkeligt mange "jern i ilden". Du er Mor, aktiv i kirken, fungerende formand i Kvindenetværket, og en meget vigtig person i strikkeprojektet. Hvordan finder du tid og kræfter til alt det? "Det er Gud der giver mig styrken, jeg kan intet alene. Og min mand bakker mig op i alle mine opgaver."

Hvad er din største opgave? "Det er at arbejde for Gud. Hvis man sætter Gud først, lykkes alt andet. Han velsigner os, når vi arbejder for Ham."

Hvad er den største udfordring for mødre i Burundi? "At forsørge børnene og give dem alt det, de har brug for; tøj, mad, skolegang, lægehjælp osv."

Hvilke drømme har du for dine børn? "Jeg håber, at de alle får en god uddannelse, så de kan skabe et godt liv for sig selv. Jeg drømmer om at de også åbner deres hjem for børn, som har det svært. Jeg håber, de tager de værdier hjemmefra med i deres egne liv."

FAKTABOKS:

UEBB – Union des Eglises Baptiste du Burundi – Baptistkirken i Burundi

Rubura – gammel missionsstation i det nordlige Burundi med kirke, skoler, præsteskole, sundhedscenter og landbrugsprojekt

Bujumbura – Burundis kommercielle hovedstad. Ca. 3 timers kørsel fra Rubura.

OVC – Orphans and vulnerable children – Forældreløse og sårbare børn.

GEP – Gender Equality Program (program hvor voksne lærer at læse og skrive samt undervises i kvinders rettigheder)

Kwibuka – "at huske" på kinyarwanda og kirundi